

Blokkentoren

Stapelen en bouwen, met blokken in alle kleuren en maten. Van hout of van plastic. Je kunt al die blokken op elkaar stapelen, tot je een hoge toren hebt gebouwd.

Opdracht: Zing tijdens het bouwen van een blokkentoren.

Doelen

- ◆ Met de les kun je aansluiten bij **kerndoelen 45 en 54**: de leerlingen bouwen constructies met (houten) blokken en leren over hoogte en laagte en de leerlingen leren in een betekenisvolle context muziek, spel en beweging te gebruiken om het muziekaspect toonhoogte en het thema te verkennen.
- ◆ De leerling weet wat hoog en laag is. De leerling kan hoge en lage tonen in de muziek herkennen en toepassen.
- ◆ De leerling kan zijn of haar stem gebruiken om diverse geluiden te maken en verstaanbaar te zingen.
- ◆ De leerling creëert en leert door te proberen.

Materiaal

Bijzonderheden:

Zet de fragmenten klaar:

- Videofragment 1: *voorbeeldwerkvorm (toonladder)* voor de warming-up.
- Videofragment 2: *liedje blokken bouwen*.
- Verzamel (houten) blokken die goed te stapelen zijn. Voor elke leerling ten minste zes blokken.
- Gebruik acht houten blokken voor de klassikale introductie.

En verder

Filmpje 'Sesamstraat – een toren tot je oren' via SchoolTV:

<https://schooltv.nl/video/een-toren-tot-je-oren-stukje-uit-sesamstraat/#q=toren>

Verwerkingsvormen

- Richt na deze lesactiviteit een bouwhoek in, waar de leerlingen verder kunnen met bouwen. Je kunt ook instrumenten in de bouwhoek leggen. Welke instrumenten klinken hoog en passen bij een hoge toren, en welke instrumenten klinken laag?
- Je kunt deze les koppelen aan een rekenles, waarbij de kinderen leren tellen met behulp van blokken.

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Speel jij wel eens met blokken? Waar doe je dat? [thuis, op school, bij opa en oma, op de BSO]
 - Wat kun je allemaal bouwen met blokken? [een kasteel, een auto, een huis, een toren, een boot]
2. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) muziekaspect of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
3. Bestudeer het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) werkwijze en leg de werkwijze(s) zelf uit. Optioneel: toon het beeldmateriaal van de bouwsteen werkwijze of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Voer samen met de leerlingen de klassikale introductie uit. Presenteer een aantal blokken aan de leerlingen. Geef aan dat het hele bijzondere blokken zijn. Ze klinken namelijk allemaal anders. Stapel de acht blokken één voor één op elkaar, terwijl je bij elk blok zingt: do – re – mi – fa – so – la – ti – do. Elke keer dat je een nieuw blok op de andere zet, zing je een klank (zie filmpje 1 voor een voorbeeld). Je kunt hiervoor een toonladder gebruiken, bijvoorbeeld de noten C t/m C. Bouw dan ook de toren weer één voor één af: do – ti – la – so – fa – mi – re – do.
2. Bekijk het beeldmateriaal van de bouwsteen onderzoek en pas de inhoud van het filmpje in de les toe, om de leerlingen te helpen op (nieuwe) ideeën te komen. Optioneel: toon het beeldmateriaal van de bouwsteen onderzoek of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
3. Voer samen met de leerlingen de volgende warming-ups uit:
 - Warming up klassikaal.** Bouw nog een blokkentoren, waarbij je een toonladder zingt. Nu mogen de leerlingen langzaam omhoog uit hun stoel komen en gaan staan, alsof zij zelf een toren zijn die steeds hoger worden. Ze beginnen dus laag bij de grond of zittend, en bij het laatste blok (de hoogste toon) staan zij helemaal op hun tenen. Doe hierna nogmaals hetzelfde maar dan klim je met je stem en de blokken omlaag, dus de leerlingen krimpen ook steeds meer.
 - Warming up klassikaal.** Bouw twee torens, een hoge en een lage, dit keer zonder te zingen. Zing dan een volledige toonladder (do – re – mi – fa – so – la – ti – do). Laat de leerlingen benoemen welke toren daar bij past, een hoge toren of een lage toren? Zing nu een kortere toonladder, waarbij je stopt op 'mi' (do – re – mi). Welke toren past hierbij, de hoge toren of de lage toren?
4. Voer de volgende opdracht uit:
 - Geef alle leerlingen ten minste zes blokken. Zing het liedje *Deze vuist op deze vuist* maar dan met de volgende tekst, terwijl je langzaam een blokkentoren bouwt. Laat de leerlingen dit met hun eigen blokken meedoen. Kijk eventueel videofragment 2 voor een voorbeeld van dit liedje en de werkvorm.

*Ik zet een blok op een ander blok
Nog een blok op het vorige blok
Het laatste blok op het vorige blok
En nu heb ik een toren.*

- Wanneer de leerlingen een toren hebben staan, zing je het liedje nog een keer, maar dan met de volgende tekst:

*Ik haal een blok van de toren af
Nog een blok van de toren af
Het laatste blok van de toren af
En weg is nu mijn toren.*

- Herhaal het toren bouwen met het liedje zingen nog een aantal keer en stimuleer de kinderen om mee te zingen, terwijl zij hun torens op- en afbouwen.

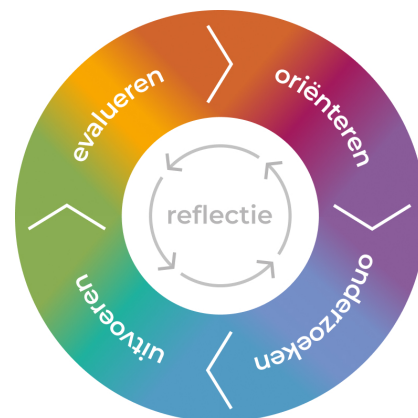
Evaluëren

Bespreek na de uitvoering het werk na met behulp van de volgende vragen:

- ◆ Lukte het om een toren te bouwen en te zingen tegelijkertijd?
Kon je goed horen welke toren bij welk liedje paste?
- ◆ Was de muziek hoog of laag?
- ◆ Wat voor geluiden kun jij allemaal met je stem maken?
Was het zingen goed te verstaan? Waardoor kwam dat?
- ◆ Lukte het om meteen te gaan proberen, zonder na te denken? Waarom wel/niet?
Welke ideeën neem je mee voor je volgende keer proberen?
Welke ideeën laat je los bij je volgende keer proberen?
Welke toevoegingen of aanpassingen doe je bij de volgende keer proberen?

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.

Blokkentorens bouwen

Ik zet een blok op een ander blok
Nog een blok op het vorige blok
Het laatste blok op het vorige blok
En nu heb ik een toren.

Ik haal een blok van de toren af
Nog een blok van de toren af
Het laatste blok van de toren af
En weg is nu mijn toren.

Blokkentorens

Melodie naar: Harry Bannink

Tekst door: Emma Wieriks

Toren opbouwen

Musical notation for the first section, 'Toren opbouwen'. It consists of two staves in 4/4 time. The first staff starts with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat (B-flat). The melody begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, and continues with eighth and quarter notes. The second staff continues the melody. Chords are indicated above the notes: C for the first two measures, G for the next two, and a sequence of C, F, C, G, C for the final five measures.

ik zet een blok op een an-der blok, nog een blok op het vo-ri-ge blok, het
laat - ste blok op het vo - ri - ge blok en nu heb ik een to - ren!

Toren afbouwen

Musical notation for the second section, 'Toren afbouwen'. It consists of two staves in 4/4 time, with the same key signature and time signature as the first section. The melody begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, and continues with eighth and quarter notes. The second staff continues the melody. Chords are indicated above the notes: C for the first two measures, G for the next two, and a sequence of C, F, C, G, C for the final five measures.

ik haal een blok van de tor-en af, nog een blok van de to-ren af, het
laat - ste blok van de to ren af en weg is nu mijn to - ren!